

บทที่ 7

สรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมีของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด (สกต. ลำปาง) ได้ทำการศึกษาโดยการสุ่มตัวอย่างจากเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพืช 6 ชนิด ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง ลำไย อ้อยโรงงาน และถั่วเหลือง ในจังหวัดลำปาง โดยสุ่มสัมภาษณ์สมาชิกจำนวน 400 ราย ในปีการผลิต 2550-2551 สรุปได้ดังนี้

ลักษณะของพื้นที่จังหวัดลำปางมีประชากรทั้งสิ้น 817,950 คน ซึ่งเป็นแรงงานภาคเกษตรจำนวน 205,608 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 43.55 ของแรงงานทั้งหมด พืชเศรษฐกิจที่สำคัญในปี 2551/2552 ได้แก่ ข้าวนาปี (505,229 ไร่) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (149,000 ไร่) ถั่วลิสง (28,048 ไร่) ลำไย (27,812 ไร่) อ้อยโรงงาน (29,771 ไร่) และถั่วเหลือง (26,375 ไร่) ในภาคแรงงานเกษตรพบว่าเกษตรกรเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด ลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด จำนวน 70,052 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.07

ลักษณะทางสังคม และเศรษฐกิจของสมาชิก สกต. ลำปาง ที่ปลูกพืชหลัก 6 ชนิด พบว่ามีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 51.3 ปี และมีอายุการเป็นสมาชิกของ สกต. ลำปาง เฉลี่ยเท่ากับ 8.9 ปี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.9 คน การศึกษาของสมาชิก สกต. ลำปาง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 79.75 แรงงานในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีพื้นที่การเพาะปลูกรวมเฉลี่ย 15.4 ไร่ โดยเป็นพื้นที่เพาะปลูกของตนเองร้อยละ 97.25 และพื้นที่เช่าเพื่อการเกษตรร้อยละ 2.75 รายได้ของสมาชิก สกต. ลำปาง เฉพาะการเพาะปลูกพืชเฉลี่ย 72,772 บาทต่อปี รายจ่ายเพื่อการเพาะปลูก 45,496 บาทต่อปี รายจ่ายเพื่อการซื้อปุ๋ยในการเพาะปลูกเฉลี่ย 8,765 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 19.30 ของรายจ่ายเพื่อการเพาะปลูกทั้งหมด มีทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร มูลค่าเฉลี่ย

813,952 บาท หนี้สินเฉลี่ย 150,514 บาท สมาชิก สกต. ลำปาง ที่ปลูกพืชหลัก 6 ชนิด ที่เป็นตัวแทน จำนวน 400 ราย มีการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมี สกต. トラกูล โลกเกลียวเชือก จำนวน 140 ราย คิด เป็นร้อยละ 35 ส่วนสมาชิก สกต.ลำปาง ที่ตัดสินใจไม่เลือกซื้อ มีจำนวน 260 รายคิดเป็นร้อยละ 65

ตัวแปรที่มีผลในการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ย สกต. トラกูล โลกเกลียวเชือก เปรียบเทียบกัน ระหว่างพืชหลัก 6 ชนิด คือ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง ลำไย อ้อยโรงงาน และถั่วเหลือง โดยมีถั่วเหลืองเป็นพืชที่ใช้เปรียบเทียบ พบว่าตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจ ได้แก่ สมาชิก สกต.ที่ ปลูกถั่วลิสง สมาชิก สกต.ที่ปลูกข้าวนาปี ราคาปุ๋ยเคมี สกต.ที่มีราคาถูกกว่าปุ๋ยตราอื่นๆ พื้นที่ เพาะปลูกพืชของสมาชิก สกต. รายจ่ายการเกษตรต่อปีของสมาชิก สกต. และ สถานที่จำหน่ายปุ๋ย สกต. ที่ตั้งอยู่ที่ ธ.ก.ส.

โดยสมาชิก สกต.ที่ปลูกถั่วลิสง และสมาชิก สกต.ที่ปลูกข้าวนาปี มีโอกาสที่จะเลือกซื้อ ปุ๋ยเคมี สกต. トラกูล โลกเกลียวเชือกมากกว่าสมาชิก สกต.ที่ปลูกถั่วเหลือง ส่วนราคาปุ๋ยเคมี สกต. ที่มีราคาถูกกว่าปุ๋ยเคมีตราอื่นๆ พบว่าเมื่อราคาปุ๋ย สกต. ถูกกว่าปุ๋ยยี่ห้ออื่นในท้องตลาด โอกาสที่ สมาชิก สกต. จะเลือกซื้อปุ๋ยเคมี สกต. จะเพิ่มมากขึ้น ในส่วนพื้นที่เพาะปลูกพืชของสมาชิก สกต. และรายจ่ายของสมาชิก สกต. เมื่อเพิ่มสูงขึ้นจะทำให้โอกาสที่สมาชิก สกต. จะเลือกซื้อปุ๋ยเคมี สกต. จะเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่ สถานที่จำหน่ายปุ๋ย สกต. ที่ตั้งอยู่ที่ ธ.ก.ส. ซึ่งสมาชิก สกต.ไม่สะดวกในการซื้อจึงไม่มีผลทำให้โอกาสที่สมาชิก สกต. จะเลือกซื้อปุ๋ยเคมี สกต. เพิ่มขึ้น

7.2 ข้อเสนอแนะ

สมาชิก สกต. เป็นสมาชิกรายย่อย มีการซื้อปุ๋ยเคมีในปริมาณไม่มาก การเพิ่มจุด จำหน่ายปุ๋ยเคมี สกต. トラกูล โลกเกลียวเชือก ซึ่งเป็นสินค้าที่จัดจำหน่ายโดยสหกรณ์การเกษตร เพื่อการตลาด ลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด (สกต. ลำปาง) โดยมีจุดจำหน่ายในพื้นที่ของ สำนักงาน ธ.ก.ส. ตามอำเภอต่างๆ ทั้ง 9 อำเภอ ซึ่ง สมาชิก สกต.ไม่สะดวกในการซื้อจึงไม่มีผล ในการเพิ่มโอกาสการตัดสินใจซื้อ ปุ๋ยเคมี สกต. ของสมาชิก ดังนั้น สกต. ลำปาง ควรดำเนินการ เพิ่มยอดขายปุ๋ยเคมี สกต. โดยกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด ดังนี้

- 1) กำหนดราคาจำหน่ายปุ๋ย สกต. ให้มีราคาต่ำกว่าปุ๋ยยี่ห้ออื่นๆ ในสูตรเดียวกันที่มี จำหน่ายในท้องตลาด
- 2) ดำเนินกิจกรรมทางการตลาด เช่น การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ปุ๋ยเคมี สกต. トラกูล โลกเกลียวเชือก โดยเน้นไปที่สมาชิก สกต. ผู้ปลูกข้าวนาปี และ ถั่วลิสง เป็นลำดับแรก เพราะมีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมี สกต. มากกว่า สมาชิกผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลำไย อ้อยโรงงาน และถั่วเหลือง